

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა № 78

01.08.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: მრავალფუნქციური კომპლექსის მშენებლობა და ექსპლუატაცია

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებელი: შპს „მშენებელი XXI“

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი: მცხეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. მუხრანში

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 06.06.2019

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ვს ინდუსტრიალ“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „მშენებელი XXI“-ს მიერ წარმოდგენილია მრავალფუნქციური კომპლექსის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

მრავალფუნქციური კომპლექსის მშენებლობა და ექსპლუატაცია დაგეგმილია მცხეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. მუხრანში შპს „ვს ინდუსტრიალის“ საკუთრებაში მყოფ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთებზე. საპროექტო ტერიტორია მოიცავს სამ მომიჯნავე მიწის ნაკვეთს. პირველი ნაკვეთის ფართობი შეადგენს 156 000 მ²-ს (საკადასტრო კოდი: 72.09.49.002), მეორე ნაკვეთის ფართობია: 374 600 მ² (საკადასტრო კოდი: 72.09.49.004), მესამე ნაკვეთის ფართობია 62 500 მ² (საკადასტრო კოდი: 72.09.49.006). ზემოაღნიშნული ნაკვეთების ჯამური ფართობი შეადგენს 593 100 მ²-ს (59,31 ჰა). უახლოესი დასახლებული პუნქტი საპროექტო ტერიტორიიდან დაშორებულია დაახლოებით 550 მეტრით. საპროექტო ტერიტორიიდან 110 მეტრში მდებარეობს თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო მაგისტრალი.

სკოპინგის ანგარიშში განხილულია მრავალფუნქციური კომპლექსის მშენებლობისთვის შერჩეული ტერიტორიის ალტერნატივის დასაბუთება, რომლის მიხედვით შერჩეული ალტერნატივის უპირატესობა მდგომარეობს შემდეგში: საპროექტო ტერიტორია მოიცავს არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთებს, რომელიც არ გამოირჩევა სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების გაშენებისთვის მაღალი ღირებულების მქონე ნიადაგით.

პროექტით გათვალისწინებულია: რეკრეაციული ზონების, სპორტული კომპლექსების, გოლფის კომპლექსის, ღვინის ინსტიტუტის, მუზეუმის, მარანის, ვენახების,

საზოგადოებრივი ცენტრების, სასტუმრო კომპლექსის, საკონცერტო-საკონფერენციო დარბაზის, საცხოვრებელი სახლების, საბავშვო ბაღის, საფეხმავლო და ველოსიპედების ბილიკების, აუზების (შადრევნებით), სხვადასხვა დანიშნულების შენობა-ნაგებობების და საინჟინრო საკომუნიკაციო ქსელის მშენებლობა. მრავალფუნქციური კომპლექსის პროექტი ზემოაღნიშნული ობიექტების მშენებლობასთან ერთად, ასევე მოიცავს:

- ელექტრომომარაგების ქსელის და სატრანსფორმატორო ქვესადგურების მშენებლობას და ექსპლუატაციას;
- ბუნებრივი აირით მომარაგების ქსელის მშენებლობას და ექსპლუატაციას;
- სანიაღვრე და საყოფაცხოვრებო წყალარინების ქსელის და გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობას და ექსპლუატაციას;
- საპროექტო ტერიტორიაზე და მის შემოგარენში საავტომობილო გზების მშენებლობას;
- ეკოლოგიური პირობების გაუმჯობესების მიზნით სხვადასხვა ღონისძიებების გატარებას (ტერიტორიის გამწვანებას და რეკრეაციული სივრცეების მოწყობას);

მრავალფუნქციური კომპლექსის ტერიტორიაზე წყალარინების ქსელის მოწყობასთან ერთად, იგეგმება გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა, რომლის ტექნოლოგიურ ციკლში ჩართულია მიმღები სატუმბი სადგური, გისოსები (მყარი ნარჩენების მოშორებისთვის), ქვიშადამჭერი-გამანაწილებელი კამერა, ანაერობული ავზები, ბიოფილტრი და ბიოფილტრის სატუმბი სადგური და მეორადი სალექარები. გამწმენდ ნაგებობაში მოხვედრილი ჩამდინარე წყალი იწმინდება რამდენიმე ეტაპად, რომლის შემდეგ ხდება გაწმენდილი წყლის ჩაშვება. სკოპინგის განცხადებაში წარმოდგენილი არ არის გაწმენდილი წყლის ჩაშვების წერტილის ადგილმდებარეობა. გამწმენდი ნაგებობიდან მოსალოდნელია ორგანული ნივთიერებების დეგრადაციით გამოწვეული არასასიამოვნო სუნის გავრცელება, შესაბამისად დაზუსტებას საჭიროებს სუნის აღმოფხვრის საშუალებების გამოყენებასთან და შემარბილებელი ღონისძიებების გატარებასთან დაკავშირებული საკითხები. გაწმენდის პროცესში დაგროვილი ლამის დასაწყობება მოხდება სალამე მოედნებზე. სკოპინგის განცხადებაში წარმოდგენილი არ არის ინფორმაცია ლამის დასაწყობების (სალამე მოედნების) და გატანის ადგილების შესახებ.

მრავალფუნქციური კომპლექსის ბუნებრივი აირით მომარაგება დაგეგმილია 160 მმ დიამეტრის 950 მ სიგრძის საშუალო წნევის III კატეგორიის პოლიეთილენის მიწისქვეშა მილსადენით, რომელიც დაუკავშირდება ცენტრალურ გაზის მილსადენს.

პროექტის მიხედვით სამშენებლო ბანაკის მოწყობა დაგეგმილია 52 600 მ² ფართობზე. პროექტით გათვალისწინებულია ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა და დასაწყობება, თუმცა წარმოდგენილი არ არის მოხსნილი ნიადაგის მოცულობა, ასევე ფუჭი ქანების დასაწყობების ტერიტორიის ფართობი და ადგილმდებარეობა.

ობიექტის ელექტრომომარაგებით უზრუნველყოფისთვის დაგეგმილია 2750 მ. სიგრძის 110 კვ. სიმძლავრის ელ. გადამცემი ხაზის გაყვანა, რომელიც დაკავშირებული იქნება ცენტრალურ ელექტრომომარაგების ქსელთან. საპროექტო ტერიტორიაზე შიდა ელ. გადამცემი ხაზის სიგრძეა 1500 მ. ობიექტზე მოხდება 5 სატრანსფორმატორო ქვესადგურის მოწყობა. სკოპინგის ანგარიშში დასაზუსტებელია ეგზ-ს ანძების რაოდენობა და განთავსების ადგილები.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე 2019 წლის 2 ივლისს, მუხრანის საჯარო სკოლის შენობაში გაიმართა აღნიშნული პროექტის სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა. საჯარო განხილვაზე დამსწრე საზოგადოების მხრიდან პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები/მოსაზრებები არ დაფიქსირებულა.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 **გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.**
4. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის აღწერა;
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, ალტერნატიული ვარიანტები და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივის **დეტალური აღწერა**;
 - მრავალფუნქციური კომპლექსის ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე (მდებარეობის მითითებით) და დასახლებამდე (სოფელი, ქალაქი);
 - მრავალფუნქციური კომპლექსის განთავსების ადგილის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი;
 - მრავალფუნქციური კომპლექსში დასაქმებული ადამიანების საერთო რაოდენობა, მათ შორის დასაქმებულთა ადგილობრივების წილი;
 - სამშენებლო სამუშაოების ხანგრძლივობა;
 - დეტალური ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელი გზების შესახებ;

- ინფორმაცია სამშენებლო სამუშაოებში გამოყენებული ტექნიკის შესახებ;
- სამშენებლო სამუშაოებში გამოყენებული ინერტულული მასალების შემოტანასთან დაკავშირებული საკითხები (დასაწობების ადგილების მითითებით);
- მრავალფუნქციური კომპლექსის წყალმომარაგების (სასმელ-სამეურნეო და საწარმოო) საკითხები მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე;
- წყალარინების სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის ტექნოლოგიური სქემა (სიმძლავრე, პარამეტრები) და ჩამდინარე წყლების გაწმენდის პროცესის დეტალური აღწერა;
- გაწმენდილი წყლის ჩაშვებასთან დაკავშირებული საკითხები, ჩაშვების წერტილის GPS კოორდინატების მითითებით;
- ინფორმაცია წარმოქმნილი ლამის მართვის შესახებ (მათ შორის დასტაბილურება, შესქელება, ტრანსპორტირება და გაუწყლოვანება);
- გამწმენდის ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ჭარბი ლამის განთავსების პარამეტრები, ლამის დროებითი დასაწყობების (სალამე მოედნების) ტერიტორიის ადგილმდებარეობა და აღწერა;
- ლამის საბოლოო დასაწყობების ტერიტორიის (ნარჩენების ან/და კომპოსტირების პოლიგონის) აღწერა და ადგილმდებარეობა;
- მრავალფუნქციური კომპლექსის ელექტროგადამცემი ხაზების ინფრასტრუქტურული ობიექტების და ტექნოლოგიური მოწყობილობების აღწერა (ელექტროგადამცემი ხაზების ანძების განთავსების GPS კოორდინატებთან ერთად);
- ეგზ-ს საპროექტო დერეფნის ე.წ. „shp“ ფაილები;
- ეგზ-ს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი);
- ქვესადგურების ტექნოლოგიური მოწყობილობების აღწერა;
- გაზის მილსადენის ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები (სადაწნეო მილსადენის დიამეტრი, სისქე და სხვა);
- გაზის მილსადენის საპროექტო დერეფნის ე.წ. „shp“ ფაილები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენებისა და მათი მართვის აღწერა;
- ფუჭი ქანების სანაყაროს ადგილის GPS კოორდინატები;
- ნარჩენების მართვის გეგმა;
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- მიწის სამუშაოების ჩატარების პროცესში შესაძლო გამოვლენილი არქეოლოგიური ობიექტების დაზიანების პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებები;
- მრავალფუნქციური კომპლექსის მშენებლობისთვის შერჩეული ტერიტორია მდებარეობს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის - ("მაროდიშის ეკლესია", სოფ. ძველი ქანდა) - ვიზუალური დაცვის არეალში. საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს მდებარე მემკვიდრეობის ძეგლებსა და კულტურულ ფასეულობებზე (განსაკუთრებით ზემოაღნიშნულ კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე) პირდაპირი და არაპირდაპირი ზემოქმედების გამოვლენა, აღწერა და შედეგების შესწავლა;
- საპროექტო ტერიტორიის ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით (მცხეთა), დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების შესახებ შეთანხმება საქართველოს

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოსთან (შესაბამისი დოკუმენტაციის წარმოდგენა);

4.1 ინფორმაცია სამშენებლო ბანაკის განთავსების შესახებ, მათ შორის:

- სამშენებლო ბანაკის განთავსების ადგილის GPS კოორდინატები და ფართობი;
- სამშენებლო ბანაკის სასმელ-სამეურნეო და ტექნიკური წყალმომარაგება (წყლის სამარაგო რეზერვუარი მოწყობის საჭიროება) და ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხი; სამშენებლო ბანაკზე გათვალისწინებული საწვავის შესანახი რეზერვუარის ტიპი და მოცულობა (არსებობის შემთხვევაში);

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ემისიები სამშენებლო ტექნიკის მუშაობისას, გაბნევის ანგარიში;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე (მოხსნილი ფენის მოცულობის და დასაწყობების ადგილის მითითებით);
- საპროექტო ტერიტორიის საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და საშიში გეოდინამიკური პროცესები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- საშიში გეოლოგიური პროცესების შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა საპროექტო ობიექტის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში, დამცავი ღონისძიებების მითითებით;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- საპროექტო ტერიტორიაზე არსებულ მცენარეებზე, ზემოქმედების შემთხვევაში, ინფორმაცია ზემოქმედებას დაქვემდებარებული ხე-მცენარეების შესახებ სახეობების და რაოდენობის მითითებით. ზემოქმედება საქართველოს კანონმდებლობითა და საერთაშორისო ხელშეკრულებებით დაცულ ფლორისა და ფაუნის სახეობებზე და ჰაბიტატებზე. ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საკომპენსაციო ღონისძიებებზე, მათ შორის, საჭიროების შემთხვევაში ჰაბიტატის აღდგენის ღონისძიებებზე.
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, მიწის საკუთრებასა და გამოყენებაზე, ბუნებრივი რესურსების შეზღუდვაზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „მშენებელი XXI“-ს მერიის მიერ წარმოდგენილ „მრავალფუნქციური კომპლექსის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის“ პროექტზე სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.